

SAMOLOTY BOMBARDIER E-11A ZASTĘPUJĄ WIEKOWE E-8C JSTARS

U.S. Air Force sukcesywnie zastępuje samoloty rozpoznania elektronicznego i dowodzenia Boeing E-8C JSTARS bazujące na płatowcu Boeing 707 znacznie mniejszymi E-11A BACN. Są one budowane w oparciu o znacznie mniejszy i nowszy samolot dyspozycyjny Bombardier Global 6000. Zakontraktowano dostawę do sześciu maszyn tego typu za sumę 464,8 mln dolarów.

Biuro programu Battlefield Airborne Communications Node (BACN) poinformowało o zawarciu 1 czerwca 2021 roku kontraktu na dostawę od 1 do 6 samolotów E-11A BACN w ciągu najbliższych 5 lat. Maszyny mają zastąpić 4 wycofywane w tym czasie maszyny Boeing E-8C JSTARS. Realizację dostaw zlecono firmie Learjet, Inc., amerykańskiej spółce należącej do Specialized Aircraft Division koncernu Bombardier. Zamówienie jest związane z sukcesem programu BACN i eksploatacji samolotu E-11A w Afganistanie, gdzie oprócz zadań rozpoznawczych i obserwacyjnych zapewniał on nie tylko bezpieczną i niezakłóconą komunikację, co nie jest łatwe w tamtejszym trudnym, górzystym terenie, ale również gwarantował kompatybilność różnych systemów łączności używanych na poszczególnych platformach i przez różne formacje.

Tego typu zadania są podstawowym celem istnienia systemu BACN, czyli Battlefield Airborne Communications Node (powietrznego węzła łączności pola walki). Systemy BACN są instalowane nie tylko na E-11A ale również na specjalnie dostosowanych maszynach bezzałogowych EQ-4B Global Hawk, aby zapewnić bezpieczną i stałą komunikację podczas działań w rejonach gdzie brakuje odpowiedniej struktury łączności.

Czytaj też: [Rozpoznawczy JSTARS na bazie Bombardiera?](#)

Samolot Bombardier Global 6000 został wybrany do zabudowy systemu BACN ze względu na swoje specyficzne możliwości operacyjne: może on pozostawać w powietrzu ponad 12 godzin i osiąga pułap 51 000 stóp, czyli ponad 15,5 km. Pozwala to na realizację zadań związanych z komunikacją i dowodzeniem, ale również rozpoznaniem, w tym również radioelektronicznym.

Oprócz systemu Battlefield Airborne Communications Node samoloty E-11A wyposażone są również w High-Altitude Lidar Operational Experiment (HALOE), pozwalający na bardzo precyzyjne i szybkie mapowanie terenu. Możliwości te zostały sprawdzone i wykorzystane podczas licznych operacji w Afganistanie i Afryce. Dotąd podobne zadania wykonywały maszyny E-8C JSTARS (oparte na konstrukcji wariantu Boeing 707), które są mocno wyeksploatowane i charakteryzują się relatywnie wysokimi kosztami eksploatacji. Dlatego zdecydowano się na ich zastąpienie znacznie tańszymi E-11A, które jednocześnie realizują zadania niedostępne dla E-8C a przy tym bardzo pożądane podczas misji ekspedycyjnych.